

TORI VALLAVOLIKOGU KESKKONNAKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL NR 11

Tori vald

17. detsember 2019

Algus kell 17.00 lõpp kell 18.10

Toimumise koht: Sindi

Juhatas: komisjoni esimees Kalev Kiisk

Protokollis: volikogu sekretär-juhiabi Terje Võsumets

Osalesid komisjoni liikmed: aseesimees Toomas Kandima, Eduard Jaansen, Hillar Lilleste

Puudusid: Raivo Jürimäe ja Piret Lille

Kutsutud: keskkonnanõunik Helen Mihkelson, keskkonnaspetsialist Janne Soosalu ja arendusnõunik Kaie Toobal

Päevakord:

- 1. Tori Vallavolikogu 20.12.2018 määruse nr 46 „Tori valla arengukava aastateks 2018-2030 vastuvõtmine“ muutmine**
- 2. Arvamuse andmine Elbu III turbatootmisala kaevandamisloa taotluse ja otsuste eelnõude kohta**
- 3. Tori valla kalmistute kasutamise eeskiri**

Päevakord kinnitati ühehäälselt.

Päevakorrapunkt 1

Ettekandeks saab sõna arendusnõunik Kaie Toobal, kes andis teada, et muudatused on vastavalt ettepanekutele arengukavasse sisse viidud. Võrreldes eelmise korraga midagi muutunud ei ole.

Samuti andis Kaie Toobal ülevaate Tori vallas kahe aasta jooksul tehtud projektidest ja saadud rahastustest.

Kalev Kiisk: Lennujaama tee osas oli vallal ka mingi teede vahetamine?

Lauri Luur: vahetame Lennujaama tee muude teede vastu, annavad meile samade kilomeetrite ulatuses vastu väikseid teelõike, mis on rohkem meie asi, kui see Lennujaama tee.

Kalev Kiisk: ilmselt oleme üsna teadmatutes sellest remondist, mis toob kaasa ka Tori silla sulgemise. See hakkab mõjutama valla igapäeva elu ja toimetusi. Kuulaksin volikogu lauas hea meelega selgitust selle projekti osas. Millal saab olema silla sulgemine ja kuidas lahendatakse transpordi probleemid (ettevõtlusega seoses, õpilasringid jne)?

Lauri Luur: kohe, kui meil on see teadmine, me selle infoga ka tuleme. Tean, et järgmisel aastal seda ei tehta, see on 2021. aasta tegevus. Praegu teame samapalju, et see on probleem ja kaunis absurdne olukord.

Kalev Kiisk: majandusosakond on seda teemat puudutanud, aga ma ei ole kindel, kas majandusosakond on kursis kõigi probleemidega, mis probleemid see kaasa toob kohalikele ettevõtjatele, kellel on mõlemal pool jõge toimetamist.

Lauri Luur: Maanteeamet peaks teadvustama selle probleemi tõsidust ja peaks meid aktiivselt hoidma selles infoväljas.

Toomas Kandima: täpselt samasugune tõsine probleem täpselt samasugustel põhjustel on Urge sillaga. Seal parandati midagi, aga 8 tonni märki ära ei võetud. Ei saanud siis korda midagi? Silla juurde foori pole plaanis panna? Hommikuti ja õhtuti tööle tulemise ja koju minemise aegadel on pikad järjekorrad.

Lauri Luur: nüüd on käsil kapitaalne renoveerimine ja massipiirang võetakse ära siis, kui saab tehtud.

Otsustati: toetada eelnõud ja suunata volikogule kinnitamiseks.

Päevakorrapunkt 2

Ettekandeks saab sõna keskkonnanõunik Helen Mihkelson. OÜ TorfEst soovib kaevandada turvast Tori vallas Nurme külas Lavassaare turbamaardla kaguosas. Ülevaade otsuse eelnõust, mille kohaselt nõustuda Elbu III turbatootmisala kaevandamisloa taotluse ja selle kohta tehtavate otsuste eelnõudega. Taotletava kaevandusloa kehtivusaeg on 30 aastat. Maavara kasutusalaadeks on põllumajandus- ja kütteturvas ja taotletav keskmine aastamäär on 2,8 tuhat tonni.

Kalev Kiisk: minul küsimusi ei ole.

Otsustati: toetada eelnõud ja suunata volikogule kinnitamiseks.

Päevakorrapunkt 3

Keskkonnanõunik Helen Mihkelson: juristi ja vallasekretäri ettepanek on muudatusettepanekud kokku võtta ja peale vallavalitsuses läbivaatamist ja seisukoha kujundamist saata ühiskomisjonile uuesti ülevaatamiseks. Kiiret ei ole, vanad määrused veel kehtivad.

Komisjoni esimees Kalev Kiisk tegi ettepaneku vaadata läbi volikogu liikme Mart Ruumeti poolt laekunud muudatusettepanekud ja kujundada komisjoni seisukohad.

1) § 1 lisada juurde: *Tori kalmistu on muinsuskaitsealune kultuurimälestis, mille haldamisel ja kasutamisel tuleb arvestada lisaks eeskirjas sätestatule muinsuskaitseadusest tulenevaid erisusi.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

2) § 4 lg 1 lisada loetellu juurde *tualett*

Komisjoni ettepanek: lisada lähim tualett

3) § 5 lg 2 p 3 jätta välja: *murda lilli, puude ja põõsaste oksid ning*

Komisjoni ettepanek: toetada.

§ 5 lg 2 p 8 jätta välja: *paigaldada inventari ja rajatise kalmistu haldaja kooskõlastuseta*

Komisjoni ettepanek: toetada

§ 5 lg 2 lisada juurde punkt 13: *teostada ükskõik millist omavolilist kaevandamist.*

Komisjoni ettepanek: põhimõtteliselt toetada.

4) § 6 lg 2 jätta välja sõna kas. Lisada juurde samasse punkti: võimalusel arvestatakse maetava usuliste ja kultuuriliste tavadega.

Komisjoni ettepanek: toetada.

M. Ruumeti kommentaar: *Tori kalmistule (või ka Sindi kalmistutel) tuhapuisteala ja kolumbaarium. Sel juhul tõenäoliselt uus määrus või täiendus määruse juurde.*

5) § 7 lisada lg 1 sõnastuses:

1) isikule surnu, kelle rahvastikuregistris registreeritud elukohaks oli surmahetkel Tori vald, matmiseks;

2) füüsilisele isikule, kelle rahvastikuregistris registreeritud elukohaks on Tori vald;

3) isikule surnu, kes omas Tori valla ees erilisi teeneid, matmiseks;

4) füüsilisele isikule, kes omab Tori valla ees erilisi teeneid, samuti Tori valla vapimärgi omanikele.

5) hauaplats võidakse eraldada kalmistule teise omavalitsusüksuse elanikule, kui see omavalitsusüksus on sõlminud Tori vallaga vastava kokkuleppe.

(2) lõikes 1 mitterahuldavad isikud esitavad haldajale hauaplatsi eraldamiseks vastavasisulise taotluse, mille rahuldamise või mitterahuldamise otsustab Tori Vallavalitsus.

Komisjoni ettepanek: toetada ettepanekut uute hauaplatside eraldamisel.

6) § 12 lg 1 jätta välja: *Surnu maetakse hauaplatsile kirstus, surnu tuhk maetakse hauaplatsile urnis või ilma urnita.*

Komisjoni ettepanek: mitte toetada.

§ 12 lg 1 lisada sõnastuses: võimalusel arvestatakse maetava usulist ja kultuurilist kuuluvust ning tavaid ja traditsioone.

Komisjoni ettepanek: toetada.

M. Ruumeti kommentaar lg 3 kohta: *Surnult sündinu maetakse arstliku surmateatise alusel. Nimetatud nõue tuleneb 01.07.2010 jõustunud perekonnaseisutoimingute seadusest, mille § 36 lõike 3 kohaselt ei väljastata surmatõendit surnult sündinud lapse kohta, vaid tema surma tõendab arstlik surmateatis. Kas see nõue on muudetud?*

7) § 13 lg 3 jätta välja: *Kirstuhaua sügavus maapinnast hauapõhjani peab jääma vahemikku 1,5–2 m.*

§ 13 p 3 lisada sõnastuses: *Kirstuga matmisel peab haua sügavus maapinnast hauapõhjani olema vähemalt 1,7 m, esmatatmisel vähemalt 2,0 m.*

Komisjoni ettepanek: juristid lahendavad küsimuse.

§ 13 lg 7 lisada sõnastuses: *Matmiseks vajaliku kalmistult laenatud inventari teisaldamine selleks ettenähtud kohta peab toimuma matmise päeval matuse korraldaja vastutusel. Mitteteisaldamisel teostab selle kalmistu haldaja hauaplatsi kasutaja kulul.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

8) § 14 lg 2 jätta välja: *tundmatu surnu säilmed maetakse ridahauda.*

Asendada sõnastusega: *Tundmatu või omasteta surnu maetakse haldaja poolt selleks eraldatud hauaplatsile või ridahauda. Omasteta surnu maetakse võimaluse korral olemasolevale perekonna hauaplatsile.*

Komisjoni ettepanek: toetada põhimõtet.

§ 14 lg 3 asendada sõna *Ridahauda* sõnaga *Tundmatuna*

Komisjoni ettepanek: toetada.

§ 14 lg 5 lisada: *ridahaudasid ja tundmatuna maetute hauaplatse hooldab....*

Komisjoni ettepanek: toetada.

9) § 15 lg 1 asendada 20 aastat 25 aastaga.

§ 15 lg 2 lisada sõnastuses: *Pealematmiseks on vajalik hauaplatsi kasutaja kirjalik nõusolek. Kui hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks, ei ole hauaplatsi kasutaja nõusolek nõutav.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

10) M. Ruumeti kommentaar § 17 lg 4 kohta: *Tänavakivi äärised???? Ise pooldan, et vähemalt muinsuskaitsealasel Tori kalmistul keelustada tänavakiviääristus (60 mm laiad, 1 meeter pikad), lubada spetsiaalselt kalmistule mõeldud pesubetonist või graniidist ääristusi. Diskussiooni koht.*

Komisjoni ettepanek: keskkonnanõunik täpsustab inspektoriga.

§ 17 lg 6 jätta välja: *Kõrgekasvulisi (üle 1,8 m) puid hauaplatsile üldjuhul istutada ei ole lubatud ning isetekkelised puuvõrsed tuleb õigeaegselt eemaldada. Põõsaste soovitavaks kõrguseks on kuni 1,5 m, hekkidel kuni 1 m.*

§ 17 lisada punktid järgmises sõnastuses: (3) *Hauaplatsil oleva haljastuse kõrgust tuleb piirata selliselt, et selle kõrgus oleks järgmine:*

6) *puud kõrgusega kuni 2 m;*

7) *põõsad kõrgusega kuni 1,5 m;*

8) *hekid kõrgusega kuni 1,0 m.*

(4) *Hauatähiste lubatud kõrgus on maapinnast kuni 1.2 m. Kõrgema hauatähise paigaldamiseks tuleb taodelda eraldi luba kalmistu haldajalt.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

11) § 18 lisada juurde:

(5) *Hauaplatsi hooldamisel tekkinud jäätmed tuleb liigiti sorteerida ning panna selleks ettenähtud jäätmete kogumise kohta.*

(6) *Hauaplatsil hooldus- ja remonttööde teostamisel tekkinud ehitusjäätmete äraveo on hauaplatsi kasutaja kohustatud teostama omal kulul.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

12) § 19 lg 2 asendada 20 aasta 25 aastaga.

Komisjoni ettepanek: toetada.

13) § 20 lg 1 p 2 lisada juurde: on loetamatu või hauatähis puudub;

Komisjoni ettepanek: toetada.

§ 20 lg 3 jätta järgmises sõnastuses: *hauaplatsi ülevaatamiseks moodustab haldaja ajutise kolmeliikmelise komisjoni.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

14) M. Ruumeti kommentaar § 23 lg 1:

Mis saab olukorras kui lepingut soovivad sõlmida ühele hauaplatsile kaks või enamat seni platsi hooldanud inimest. Isiklikult ei näegi muud lahendust kui soovitada kokkulepet soovijate vahel, kõikide osapoolte allkirjadega. Kui kokkulepet ei saavutata, tuleks kasutuslepingu sõlmida nt. liisu heitmise läbi. Olukord on väga erandlik ja ei pea olema määrukses kirjas, kuid selleks peab valmis olema kasvõi eraldi käskkirja vormis. Probleem võib tekkida nt. mitme aasta möödumisel kui selgub, et osad hõimlased ei teagi, et üks sugulastest on sõlminud lepingu ja tema arvamused ei ühti teiste arvamustega nt platsi kujunduslikus põhimõtetes või pereplatsile maetavate suhtes.

§ 23 lg 1 lisada: *Eriarvamuste korral seniste matmisplatsi kasutajate vahel otsustatakse kasutuslepingu sõlmija haldaja otsuse põhjal.*

Komisjoni ettepanek: toetada.

Otsustati: arutada eelnõud keskkonna-, majandus- ja kultuurikomisjoni ühiskoosolekul ning suunata otsustamisele veebruarikuu volikogu istungile.

/allkirjastatud digitaalselt/
Kalev Kiisk
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Terje Võsumets
koosoleku protokollija